



T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 28.10.2019
Sayı: 230

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 30/10/2019
Sayı: -120.10-E.00000557799



0000557799

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde gıda sahteciliği altında yapılan gıda teröründe ciddi oranda artışlar görülmektedir. Tükettiğimiz gıdaların büyük bir bölümde gerek firmalar gerekse kişisel üretim denilen merdiven altı gıda üretimleriyle yapılan taklit ve tağşişler öncelikle insan sağlığını tehdit etmektedir. Vatandaşlarımızın beslemek için güvenerek alıp tüketmiş oldukları ürünler ne yazık ki gerçek ürünler olmamaktadır. Tarım ve Orman Bakanlığının yapmış olduğu denetimlerin bu hususta yeterli olmaması, firmaların ve kişisel üreticilerin gıda ürünlerinin sahtelerini yapmaya devam etmesi denetimlerin yetersizliğini ve kamuoyuna yeterince ulaşamadığının göstergesidir.

Türkiye’de gıda terörünün önüne geçebilmek, insanların sağlığını tehdit edecek gıda ürünlerinin üretimini en aza indirmek, insanların gerçek besinleri tüketmesini sağlamak ve bu konuda kamuoyuna yeterli bilgi akışının sağlanması ile bilinçli tüketici profiline ulaşmak, caydırıcı cezaların yeterli olmaması ve ilgili Bakanlıkça yapılan denetimlere rağmen, yeterli olmaması hususunda oluşan ve oluşabilecek mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla Anayasanın 98. Maddesi, TBMM İç Tüzüğü’nün 104 ve 105. Maddelerine göre Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.


Fahrettin Yokuş
Konya Milletvekili



0000557799

TBMM
GELEN EVRAK
30 Ekim 2019
No:
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR



0000557799

GEREKÇE

Ülkemizde gün geçtikçe artan gıda sahtekârlığının taklit edilmesi ve üretilmesi, bir gıda ürününün yapısında bulunmayan özelliklere sahipmiş gibi veya başka bir ürünün bire bir aynısıymış gibi üreterek, tüketicileri yanıltmaktadır.

Gıda Sahteciliği, ekonomik olarak bir çıkar sağlamak amacıyla, tüketiciyi yanıltmak yoluyla kasıtlı olarak gıdaya yapılan yasa dışı müdahalelerdir. Bazı firmaların ve kişisel (Merdiven altı) gıda üretimleri, üretilen gıdanın değerini olduğundan yüksek göstermek veya ucuz benzerlerinin ilavesiyle maliyetini düşürmesiyle olmaktadır. Birçok sahtecilik türleri mümkün olsa da gıda sahteciliği ile ilgili otoriteler iki temel çeşide değinmektedir: Uygun olmayan ve zararlı olma potansiyeli taşıyan gıdaların satışa çıkarılması ile gıdalar hakkında kasıtlı olarak yanıltıcı bilgiler verilmesi.

5996 Sayılı Kanun Maddesi 3/64'e göre Taklit; "Gıda ürünlerini, şekil, bileşim ve nitelikleri itibarıyla yapısında bulunmayan özelliklere sahip gibi veya başka bir ürünün aynısıymış gibi göstermeyi",

5996 Sayılı Kanun Maddesi 3/63'e göre Tağşiş; Gıda ürünlerine temel özelliğini veren öğelerin ve besin değerlerinin tamamının veya bir bölümünün mevzuata aykırı olarak çıkarılmasını veya miktarının değiştirilmesini veya aynı değeri taşımayan başka bir maddenin, o madde yerine aynı maddeymiş gibi katılmasını" ifade eder.

İnsan sağlığına zararlı veya tehlikeli bir gıda ürününün üretilmesiyle, tüketici aldatılmaktadır. Türkiye'de birçok kalemde sahtesi yapılan gıda ürünleri mevcuttur. Süt ve et ürünlerinden glikoz ile üretilen şekerli gıdalara kadar. Özellikle sahtesi ile karşılaşılan ürünlerden olan bal, sahtesi yapılan ürünler arasındadır. Türkiye'de yıllık 110 bin tonluk bal üretimine karşılık yaklaşık 200 bin ton bal tüketiliyor. İthalatın olmamasına rağmen tüketilen balın yarıya yakın bölümü sahtesinden oluşuyor. Sahte balın yaygın olmasının nedeni ise verilen cezaların yetersizliği göstermektedir.

Bakanlıkça yapılan denetim ve tespitlerde farklı gıda ürünlerinde taklit ve tağşiş yapılan firmalar, belli aralıklarla bakanlıkça yayınlanıyor. Firmalara caydırıcı bir etki olmasına rağmen, yapılan bu denetimlerde verilen cezalar yeterli gelmemektedir. Çoğu Firma isim değiştirerek bu hatayı yapmaya devam etmektedir. Bu durum da, uygulanan cezai yaptırımların yetersizliğini göstermektedir.

Tarım ve Orman Bakanlığı, laboratuvar sonuçlarına göre taklit veya tağşiş yaptığı kesinleşen firmaları kendi internet sitesinde duyurmaktadır. 2012 yılından itibaren "Kamuoyuna Duyuru" başlığı ile yayınladığı bilgiler, maalesef düzenli bir portal üzerinde değildir ve yeterli kamuoyu oluşturmamaktadır. Bakanlığın verdiği bilgilere göre, 2012-2018 yılları arasında, 20 defa kamuoyuna açıklama yapılmış, 769 firmanın 1605 farklı parti ürünü, tüketicinin bilgisine arz edilmiştir.

Kamu denetiminin daha da sıklaştırılması ve bunlar zaten halkın sağlığını tehdit ettiği için, bu ve benzer ürünlerde yapılan tespitlerde, üretici firmalar hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunularak bunlarla ilgili yasal işlem yapılmaktadır. Fakat kötü niyetli olan firma ve kişiler, haksız kazanç elde ederek, kendilerine verilecek olan cezayı göze alarak bu işe giriyor. Çünkü gıda sahteciliğinde elde edilen kazanç, kendilerine verilecek olan cezanın çok çok üzerindedir. Dolayısıyla bu cezayı göze alarak üretime devam eden firmalar mevcuttur.



0000557799



0000557799

Şu andaki cezaların caydırıcı olmadığı görülmektedir. Sahteciliğin en aza indir cezaları caydırıcı hale getirerek, hapis cezası, ticaretten men cezası gibi tüketicileri korumaya yönelik yöntemler geliştirmek elzemdir.

Türkiye’de birçok denetlemeye rağmen önüne geçilemeyen gıda terörünün neden yetersiz kaldığına dair araştırmanın yapılması, gıda terörünün önüne geçebilmek, insanların sağlığını tehdit edecek gıda ürünlerinin üretimini en aza indirmek, insanların gerçek besinleri tüketmesini sağlamak ve bu konuda kamuoyuna yeterli bilgi akışının sağlanması ile bilinçli tüketici profiline ulaşmak, caydırıcı cezaların yeterli olmaması ve ilgili Bakanlıkça yapılan denetimlere rağmen, yeterli olmaması hususunda oluşan ve oluşabilecek mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla Anayasanın 98. Maddesi, TBMM İç Tüzüğü’nün 104 ve 105. Maddelerine göre Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.



0000557799



0000557799

İSİM SOYİSİM	BÖLGE	İMZA
Aylin Cesur	Isparta	
Feride Budak	Ankara	
Alihan Kamil ERKAN	Bursa	
Arslan Karaman	Eskişehir	
Dursun ATAŞ	Kayseri	
Orhan Çakırbaşı	Edirne	
Ereğ KAPLAN	Tekirdağ	
Mehmet Mehmet Gülhaçlı	Adana	
Şenol Sunat	Ankara	
Ayhan Altıntaş	Ankara	
Ayhan EREL	Aksaray	
Yasin ÖZTÜRK	Denizli	
İbrahim Halil ORAL	Ankara	
Ömer Uzun	Ankara	
İsmail Zülfi	Bursa	
Hayrettin Nuhoglu	İstanbul	
İbrahim Hakan Sınan	Mersin	
Naci Çiğdem	Erzurum	
İsmail Kocuk	Adana	



0000557799